

« Aore Oia i ô nei ».

Te ahu vehi i tape'a na Ia'na, teie ia
aore hoê ohipa i roto.

Te vai noa ra,

Ma te apî e te uouo e te mâ

Aue, haleluia, aore e ohipa i roto.¹

E ia outou na te mau haamaitaitai-
raa e te mau taea'e e te mau tuahine.
Na roto i te i'oa mo'a o Iesu Mesia, to
tatou Faaura, amene. ■

NOTA

1. Emily Harris, « Empty Linen », *New Era*,
Eperera 2011, 49.

Na Ann M. Dibb

Tauturu Piti i roto i te Peresideniraa Rahi o te Feia Apî Tamahine

« Te Ti'aturi nei Au ia Ora ma te Parau-ti'a e ma te Haavare Ore »

*Te tape'araa i ta tatou mau ti'aturiraa, noa'tu e ere i te mea
auhia e te taata, i te mea ohie, aore râ i te mea arearea, na
te reira ia e tape'a ia tatou i ni'a i te arati'a o te arata'i atu
i te ora mure ore i piha'iho i to tatou Metua i te Ao ra.*

E to'u mau tuahine apî, e haamaitai-
raa rahi na'u ia ti'a'tu i mua ia
outou i teie pô. E mea faahiahia
outou.

Te Hiroa Faaroo ahuru ma toru o te
parau tumu ia a te Feia Apî no te mata-
hiti 2011. I to'u haereraa'tu i te mau
amuiraa a te feia apî e te mau pureraa
oro'a i teie matahiti, ua faaroo vau i te
feia apî tane e te feia apî tamahine i te
faaiteraa i te auraa no te hiroa faaroo
ahuru ma toru no ratou e nahea ia
faaohipa i te reira i roto i to ratou mau
oraraa. E rave rahi tei ite i te reira mai
te hiroa faaroo hopea ia, te mea roa
roa'e, te mea fifi roa'e no te tamau aau,
e te hiroa faaroo ta ratou i ti'aturi e eita
te episekopo e ani ia ratou ia tai'o. E
rave rahi ra o outou tei taa maitai i te
hiroa faaroo ahuru ma toru e hau atu.

Ua riro te hiroa faaroo ahuru ma
toru ei arata'i no te oraraa parau-ti'a
keresetiano. A feruri na no te hoê

taime eaha ra ia te huru o to tatou
ao mai te mea e ma'iti te mau taata
atoa ia ora ia au i te mau haapiiraa tei
itehia i roto i te hiroa faaroo ahuru ma
toru : « Te ti'aturi nei matou e, e mea
ti'a i te taata ia ora ma te parau-ti'a,
ma te haavare ore, ma te viivii-ore,
ma te aau maitai, ma te haapa'o maitai
e ma te hamani maitai i te mau taata
atoa. Te pee nei ho'i matou i te a'oraa
a Paulo : te ti'aturi nei matou e te tia'i
nei ho'i i te mau mea atoa, e rave rahi
te mau mea i faaoroma'ihia e matou, e
te hinaaro nei ho'i matou ia faaoroma'i
i te mau mea atoa. E mai te mea te vai
atu ra te maea faahiahia, te mau mea
roo maitai, e te mau mea poupouhia
ra, e titau ia matou i te reira ».

I roto i te a'oraa matamua i te po'i-
po'i sabati no te amuiraa rahi ua faahiti
te peresideni Monson ei peropheta
te a'oraa a Paulo tei itehia i roto i te
Filipi 4:8, tei faauru i te mau tumu

Montalban, Firipino

parau e rave rahi i roto i te hiroa faaroo ahuru ma toru. Ua ite te peresideni Monson i te mau tau fifi ta tatou e ora nei e ua horo'a mai i te faaitoitoraa. Ua parau oia e, « i roto i teie tere ataata i te tahi mau taime no te oraraa tahuti ia pee na tatou... i taua a'oraa ra a te aposetolo Paulo o te tape'a ia tatou i ni'a i te arati'a ma te paruruhia ».¹

Teie pô, te hinaaro nei au e faatumu i ni'a i na ture e piti i roto i te hiroa faaroo ahuru ma toru o te tauturu ia tatou ia vai noa i ni'a i te arati'a ma te paruruhia ». E iteraa e e faaotiraa puai to'u no ni'a i te mau ture faufaa rahi ia ora ma te parau-ti'a e ma te haavare ore.

A tahi, « te ti'aturi nei [au] ia ora ma te parau-ti'a ». Eaha ia te auraa i te rioraa ei mea parau-ti'a ? Te haapii mai nei te buka iti *Mau Maiti e te Faaroo*, e « o te faaiteraa i to'na huru mau, i te parau mau o te haavare-ore-raa ia i te mau taime atoa ».² E faauerua teie na te Atua ia vai parau-ti'a,³ e « e mea titauhia te parau-ti'a e hope roa no to tatou faaoraraa ».⁴

Ua haapii te peresideni Howard W. Hunter e e ti'a ia tatou ia hinaaro ia vai parau-ti'a roa. Ua parau oia e :

« E rave rahi mau matahiti i mairi a'e nei, te vai ra te mau parau pia i roto i te vahii fariiraa e te mau uputa no ta tatou mau fare purerua tei papa'ihia, 'Ia vai Parau-Ti'a ia Oe iho.' Te rahiraa o te reira parau pia no ni'a ia i te mau mea ha'ihia'i e te ohie no te oraraa. I roto ho'i i te reira mau mea ha'ihia'i e faatupuhia'i te ture no te parau-ti'a.

« Te vai ra vetahi o te farii nei e e mea hape i te pae morare ia vai

parau-ti'a ore i roto i te mau mea rarahi e te mana'oraa e fariihia no te mea e mea ha'ihia'i taua mau mea ra. Te vai ra anei te hoê taa-ê-raa i roto i te faaohipa-parau-ti'a-ore-raa e rave rahi tauasini tara e aore râ no te 10 noa pene?... Te vai mau ra anei te mau faito no te parau-ti'a ore, tei te huru i te rahi aore râ i te iti o te ohipa ? »

Te parau faahou nei te peresideni Hunter e : « Mai te mea e hinaaro tatou i te auhoraa o te Fatu e te Varua Maitai, e ti'a ia ia tatou ia vai parau-ti'a ia tatou iho, i te Atua, e i to tatou mau taata tupu. E hope te reira i roto i te oaoaraa mau ».⁵

Ia vai parau-ti'a ana'e tatou i roto i te mau mea atoa, te mea rahi e te mea iti, e ite ia tatou i te hau e te mana'o hapa ore o te feruriraa. E haamaitahia to tatou mau auraa no te mea ua niuhia te reira i ni'a i te ti'aturiraa. E te haamaitaira rahi roa'e e tae mai na roto i te vai parau-ti'a-raa o to tatou ia fariiraa i te auhoaraa o te Varua Maitai.

Te hinaaro nei au e faaite i te hoê aamu ohie o tei haapuui i ta'u faaotiraa ia vai parau-ti'a i roto i te mau mea atoa :

« Ua haere te hoê taata i te hoê pô e eia i te tô popaa i roto i te aua a to'na taata tupu. Ua rave oia i ta'na tamaiti iti e ua faaparahi i ni'a i te aua no te tamoemoe e no te faaara mai te mea e haere mai te tahi taata. Ua oua atu te taata na ni'a i te aua te hoê pute rahi i roto i te rima, e hou a haamata ai oia i te pafa'i i te tô popaa ua hi'ohi'o a'e ra oia na mua i te hoê pae e i te tahi pae, e no to'na ite-ore-raa i te taata

ua haamata ihora oia i te faa'i i ta'na pute... [Ua tuo maira te tamaiti] :

« 'E papa, te vai ra te hoê vahii aita oe i hi'o ! ... Ua mo'ehia ia oe i te hi'o i ni'a ' ».⁶

Ia faahema-ana'e-hia tatou i te rave i te parau-ti'a ore, e e tae mai teie faahemaraa ia tatou paatoa, e mana'o paha tatou e aita e taata e ite mai. Te faahaamana'o nei teie aamu ia tatou e e ite to tatou Metua i te Ao ra i te mau taime atoa, e i te pae hopea e e haavâ-hia tatou e Ana. Te tauturu tamau nei teie iteraa ia'u ia tutava i te haapa'o i teie faaotiraa : « Te ti'aturi nei [au] ia ora ma te parau-ti'a ».

Te piti o te tumu parau tei haapiihia i roto i te hiroa faaroo ahuru ma toru o teie ia « te ti'aturi nei au e ia vai haavare ore noa ». Te faataa nei te ditionare i te parau *haavare ore* « te aueue ore », « te faatura », « te papû », aore râ « te hahi ore ».⁷

Te hoê o ta'u mau buka here roa o te buka Peratane ia, *Jane Eyre*, tei papa'ihia e Charlotte Brontë i te matahiti 1847. Te taata tumu, o Jane Eyre, te hoê ia tamahine api otare e te vêvê, o tei faahoho'a i te auraa no te parau haavare ore. I roto i teie nei aamu mana'o-noa-hia, ua here te hoê taata, o Rochester tane, i teie tamahine eita râ e nehenehe ia'na ia faaipoipo i teie tamahine. Ua taparu râ oia i te tamahine Eyre ia faaea ia'na ma te faaipoipo ore. Ua here atoa teie tamahine Eyre ia Rochester tane, e no te hoê

taime poto ua faahemahia oia ma te ui ia'na iho, « o vai ho'i i roto i te ao nei te taata e tau'a nei ia oe ? aore râ o te mauiu no te mea ta oe e rave ? »

Ua pahono vitiviti te feruriraa o Jane : « Te tau'a nei au ia'u iho. Ia rahi noa'tu â to'u parahiraa o vau ana'e, ma te hoa ore, te paturu-ore-hia, e rahi roa'tu ia to'u faatura ia'u iho. E haapa'o vau i te ture ta te Atua i horo'a... E ere te mau ture e te mau haapiiraa no te mau taime noa e aita e faahemaraa : no te mau taime ra mai teie... E mai te mea e ofati vau i te reira no to'u iho auraa eaha ia to ratou faufaa ? E faufaa to ratou—no reira ua ti'aturi noa na vau... Te mau mana'o feruriria na mua, te mau faaotiraa ta'u i rave na, te mau mea ana'e ia ta'u e mau nei i teie hora no te tia'tu : e tape'a noa ia vau i te reira ». ⁸

I roto i te hoê taime faahemaraa, ua tape'a noa Jane Eyre i ta'na mau ti'aturiraa, ua ti'aturi oia i te ture tei horo'ahia e te Atua, e ua tape'a mau noa oia ei pato'iraa i te faahemaraa.

Te tape'araa i ta tatou mau ti'aturiraa, noa'tu e ere i te mea auhia e te taata, i te mea ohie, aore râ i te mea arearea, na te reira ia e tape'a ia tatou i ni'a i te arati'a o te arata'i atu i te ora mure ore i piha'iho i to tatou Metua i te Ao ra. Te here nei au i teie hoho'a tei penihia e te hoê tamahine apî no te faahaamana'o ia'na i to'na hinaaro i te ite i te oaoa i te oraraa e amuri noa'tu i piha'iho i te Metua i te Ao ra.

E faati'a atoa te haavare-ore-raa ia tatou ia riro ei haamaitairaa no te oraraa o vetahi ê. Ua faaroo iho nei au i teie aamu faahiahia no te hoê tamahine apî tei riro ei haamaitairaa rahi no te oraraa o te tahi atu tamahine apî na roto i to'na tape'araa i to'na mau ti'aturiraa.

E rave rahi mau matahiti i mairi a'e nei, tei roto o Kristi e o Jenn i te hoê â piha himeneraa i Hurst, Texas. Noa'tu aita raua i matau maitai, i te hoê mahana ua faaroo o Jenn ia Kristi i te paraparauraa e to'na mau hoa no ni'a i te haapa'oraa, to ratou mau ti'aturiraa rau, e te mau aamu Bibilia auhia. I to'na farerei-faahou-raa ia Kristi, ua faaite mai o Jenn i teie nei aamu :

« Ua oto vau no te mea aita vau i ite i te mea ta oe e paraparau ra e to oe mau hoa, e no reira no te noera ua ani au i to'u mau metua i te hoê Bibilia. Ua farii au i te Bibilia e ua haamata vau i te tai'o i te reira. Na te reira i haamata i to'u tere faaroo e ta'u ma'imiraa i te ekalesia mau... Ua ma'iri e ahuru ma piti matahiti. I te roaraa o taua tau ra, ua farerei au e rave rahi ekalesia e ua haere noa i te pureraa ma te ite tamau

e te vai ra te tahi atu ohipa. I te hoê pô, ua tuturi au e ua taparu vau ia ite i te mea ta'u e rave. I taua pô ra ua moemoeahia vau ia oe, e Kristi. Aita vau i ite ia oe mai te taime ua oti ta taua haapiiraa tuatahi. Ua mana'o vau e e mea huru ê ta'u nei moemoea, aita râ vau i mana'o e te vai ra te hoê auraa. Ua moemoea-faahou-hia vau ia oe e toru pô i muri mai. Ua feruri au i te auraa no ta'u mau moemoea. Ua haamana'o vau e e momoni oe. Ua hi'o vau i te tuanati momoni. Te mea matamua ta'u i ite o te ture ia no te Parau Paari. Ua pohe to'u mama i te ma'i mariri ai taata i te mahaha e piti matahiti na mua'tu. E vahine pupuhi avaava oia e i to'u tai'oraa i te Parau Paari ua noaa ia'u te hoê auraa faufaa rahi. I muri iho, ua haere au e farerei i to'u metua tane. Ua parahi au i roto i to'na piha tia'iraa, e ua haamata vau i te pure. Ua ani au ia ite e haere i hea e eaha te rave. I taua taime ra, ua fâ mai te hoê parau faatiani a te Ekalesia i te afata teata. Ua papa'i au i te numera e ua niuniu vau i taua iho pô ra. Ua niuniu mai te mau misionare e toru mahana i muri mai ma te ani e mai te mea e nehenehe ta ratou e afa'i mai ite hoê Buka a Moromona i to'u fare. Ua parau vau, 'e'. Ua bapetizohia vau e toru ava'e e te afa i muri mai. E piti matahiti i muri iho ua farerei au i ta'u tane faaipoipo i te fare pureraa. Ua faaipoiphia maua i te hiero no Dallas. I teie nei, e mau metua maua no'na

tamarii nehenehe e piti.

« Ua hinaaro vau ia haamauuru ia oe e Kristi. Ua horo'a oe i te hoê hi'oraa maitai i te roaraa o te haapiira tuarua. E mea maitai e e mea viivii-ore oe. Ua haapii mai te mau misionare ia'u i te mau haapiiraa e ua ani ia'u ia baptizohia, o oe râ te toru o to'u mau misionare. Ua tanu oe i te hoê huero na roto i ta oe mau ohipa, e ua haamaitai mau oe i to'u oraraa. E utuafare mure ore to'u i teie nei. E paari ia ta'u mau tamarii ma te iteraa i te îraa o te evanelia. O te haamaitairaa rahi roa'e ia ta tatou tata'itahi e nehenehe e farii. Ua tauturu oe i te afa'iraa mai i te reira i roto i to'u oraraa ».

I to'u piiraa ia'na, ua faaite mai o Kristi, « I te tahi mau taima te mana'o nei au e e faaroo tatou i te tabula no te mau tapa'o ta te hiroa faaroo ahuru ma toru e faataa mai nei, e e mana'o tatou e e ohipa rahi teie. Area râ, ua ite au e a ora ai tatou i teie mau ture e a tutava ai tatou i te pee i te hi'oraa o te Mesia, e nehenehe ia ta tatou e faatupu i te hoê taa-ê-raa. E au ra ua riro vau mai ia Amona i roto i te Alama 26:3 a parau ai oia e, 'o te maitai teie i horo'ahia mai ia tatou nei, o tatou i faataahia ei mauhaa i roto i te rima o te Atua ia faatupu i teie ohipa rahi' ».

Teie ta'u pure e eiaha noa outou tata'itahi e faahiti, « te ti'aturi nei au i te ora parau-ti'a e te haavare ore » ia faaoti atoa râ outou i te ora i taua fafau-raa ra i te mau mahana atoa. Te pure nei au e ia na reira outou, e paturu ia te puai, te here e te mau haamaitairaa a te Metua i te Ao ra, ia outou a rave ai outou i te ohipa i tonohia mai ai outou no te rave. Te parau nei au i teie mau mea i te i'oa o Iesu Mesia, amene. ■

TE MAU NOTA

1. Thomas S. Monson, « Te Hi'oraa i muri e te Haereraa i Mua », *Liahona* Me 2008, 90.
2. *Mau Maitai e te Faaroo* (2004), 84.
3. A hi'o Exodo 20:15-16.
4. *Te Mau Parau Tumu o te Evanelia* (2009), 179.
5. Howard W. Hunter, « Basic Concepts of Honesty », *New Era*, Fepuare 1978, 4, 5.
6. William J. Scott, « Forgot to Look Up », *Scott's Monthly Magazine*, Titema 1867, 953.
7. A hi'o *Merriam-Webster's Collegiate Dictionary*, 11 o te nene'iraa (2003), « true ».
8. Charlotte Brontë, *Jane Eyre* (2003), 356.

Na Mary N. Cook

Tauturu Matamua i roto i te Peresideniraa Rahi o te Feia Apî Tamahine

« A Haamana'o i teie : E haamata te Hamani Maitai Ia'u nei »

E ite ia outou e e nehenehe ta te aau maitai e afa'i mai i te oaoa e te tahoêraa i to outou utuafare, ta outou piha haapiiraa, ta outou paroita, e ta outou fare haapiiraa.

Tau ava'e i ma'iri a'e nei, ua haapii mai au i te hoê haapiiraa faufaa rahi na roto mai i te hoê Taronā o tei a'o mai i roto i ta'u nei paroita. Ua putapû roa to'u aau a haapii ai oia e a faaite papû ai oia ma te ti'aturi rahi no ni'a ia Iesu Mesia. Ua faaoti oia i to'na mau mana'o e teie nei faahitiraa parau : « Ia faariro ana'e au ia Iesu Mesia ei haapûraa no to'u oraraa, e mea maitai a'e ia to'u mau mahana, e mea hamani maitai a'e au i te feia tei herehia e au, e e î au i te oaoa ».

Ua hi'opo'a vau i teie nei tamahine apî na te atea i te mau ava'e i ma'iri a'e nei. E aroha oia i te mau taata atoa ma te oaoa e te ataata. Ua hi'o vau ia'na i te oaoaraa i te manuia o te tahi atu feia apî. Aita i maoro a'e nei ua faaite mai e piti tamahine Roti ia'u no te faaotiraa a teie tamahine apî ia horo'a i ta'na mau titeti no te hoê hoho'a teata i to'na iteraa e eita te reira e riro ei « mea viivii-ore e te aau maitai ».¹ E mea here oia i te taata, te hamani maitai e te haapa'o. No roto mai oia

i te hoê utuafare e hoê ana'e metua, e aita to'na oraraa i paruruhia i te mau fifi, no reira ua uiui au e nahea ra oia i te tape'a i to'na varua oaoa e te maitai. I to teie tamahine faaiteraa, e « ua faatumu oia i to'na oraraa i ni'a ia Iesu Mesia », ua ite ia vau i te pahonoraa.

« Te ti'aturi nei matou e, e mea ti'a i te taata ia ora ma te parau-ti'a, ma te haavare ore, ma te viivii-ore, ma te aau maitai, ma te haapa'o maitai e ma te hamani maitai i te mau taata atoa » Na teie tabula nehenehe o te mau ateriputi o te Mesia, tei itehia i roto i te Hiroa Faaroo ahuru ma toru e faaine-ine ia tatou no te mau haamaitairaa o te hiero e no te ora mure ore.

Te hinaaro nei au e faatumu i ni'a noa i te hoê o teie mau parau—*te aau maitai*. *Te aau maitai* o te hoê ia parau nehenehe aita tatou e faaroo pinepine nei. To'na aa, no te reo Latino ia e te auraa o te reira o « te parauraa ia e ia maitai te tahi taata ».² Te aau maitai o te hamani maitai, te auraa mau, e te aroha ia. E rave rahi o outou tei haapii i teie